

# ИНФО БИЛТЕН



**Фонд за здравствено осигурување  
на Македонија**

**ИНФО БИЛТЕН ИЗДАНИЕ БР. 40/2014  
март**



ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО  
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА  
[www.fzo.org.mk](http://www.fzo.org.mk)

## Содржина

1.	Нови олеснувања при остварување на правото на ортопедски и други помагала .....	3
2.	Нови олеснувања за работењето на лекарите и фармацевтите во примена на Листата на лекови кои паѓаат на товар на ФЗОМ.....	4
3.	Дијализни третмани – новини во обезбедување на здравствени услуги од областа на дијализата	6
4.	Електронски услуги за фирмите .....	9
	ОБУКИ.....	10
5.	Обуки за новиот начин на доставување на електронски фактури преку веб порталот на Фондот	10
	<b>ЗА АПТЕКИ.....</b>	<b>10</b>
	<b>ЗА МАТИЧНИ ЛЕКАРИ.....</b>	<b>12</b>
6.	Резиме на работењето на сектор контрола за 2013 .....	13
7.	Отварање на истурен шалтер во општина Илинден.....	19
8.	Отварање на истурен шалтер во општина Шуто Оризари .....	20
9.	Отварање на истурен шалтер во општина Боговиње .....	22
10.	Едукативни работилници на ФЗОМ во соработка со Сојузот на пензионери и Црвениот Крст ....	24
	ПОСЕТИ.....	25
11.	Посета на Гостивар .....	25
12.	Одбележување на светскиот Ден на ретки болести – 28 февруар 2014 – учество на директорката на ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева Змејкова .....	26

## 1. Нови олеснувања при остварување на правото на ортопедски и други помагала

Фондот продлжува да го олеснува осварувањето на правото на ортопедски и други помагала и поради тоа направи измени во Правилникот за индикации за остварување на право на ортопедски и други помагала.

Со новите измени кои стапија на сила на **01.02.2014** година и се опфатени приближно 8.200 лица, предвидено е:



- **Воведување на нова група помагала.** Суплементи за дигестивни и метаболни заболувања, и тоа безглутенско брашно за лицата заболени од Ret Syndrome и безпротеинско брашно и млеко за лица заболени со фенилкетонурија, по барање на осигурени лица. Имено, станува збор за ранлива група на граѓани кои во својата секојдневна исхрана не можат да вклучат продукти кои ги содржат протеините глутен и фенил аланинот, а при тоа сериозно да не го нарушат сопственото здравје.

Со воведување на оваа измена на Правилникот ФЗОМ овозможи на лицата заболени од Ret Syndrome и Фенилкетонурија да го остварат своето право на овие

суплементи на товар на Фондот, станува збор за **3 лица заболени од ret syndrome** и **10 лица со фенилкетонурија** кои досега приватно ги плаќаа овие суплементи кои се движат од **4000 денари за безглутенското брашно**, до **20.000 денари за безпротеинското брашно и млеко во зависност од количината месечно.**



- Кратење на **164.000 посети** на годишно ниво кај матичниот и ПС на ФЗОМ.

ФЗОМ вовеле пропишување потврди за ортопедски помагала за **180 дена**, осигурениците со само една посета на матичен лекар, ќе добиваат потврди за шест месеци за следниве помагала:

- За едноделен и дводелен систем за уростомата, илеостомата и колостомата (вештачки отвори),
- Нелотен катетар,
- Пелени и влошки за инконтиненција и други.

Ваквата измена на Правилникот има за цел да им ја олесни постапката на осигурените лица - корисници на помагалата за инконтиненција

на кои потврдите им се издаваат по препорака на лекар специјалист, Наод оценка и мислење од Лекарската комисија, а ги пропишува избраниот лекар.

Со оваа измена на Правилникот, по пример на хроничниот рецепт за лекови се овозможува издавање и заверување на потврди за 180 дневна количина на потребното помагало со само една посета на матичен лекар, додека подигнувањето на помагалото во ортопедските куќи ќе биде на месечно ниво.



До сега, осигурениците одеа прво на матичен, па до подрачна служба и на крај да го подигнат помагалото од ортопедската куќа, на месечно ниво, а сега се овозможува 20 помалку посети на осигурениците кај избраниот лекар и подрачните служби на годишно ниво. Станува збор за 8.200 лица корисници на овие помагала и со оваа измена се намалуваат 164.000 посети на годишно ниво кај матичниот и ПС на ФЗОМ.

## **2. Нови олеснувања за работењето на лекарите и фармацевтите во примена на Листата на лекови кои паѓаат на товар на ФЗОМ**

Листата на лекови кои паѓаат на товар на ФЗОМ (Позитивната листа на лекови) е законски пропис и како таква истата треба да се применува во целост, вклучително и делот на препораките потребни за определени лековите на рецепт – режимите за пропишување на лекови и индикации за определени лекови од Позитивната листа.

Фондот во изминатите години спроведе и неколку работилници за стручниот медицински кадар, фармацевти и лекари, со

цел да ја доближи и да ги запознае подетално здравствените работници со важноста и значењето на Позитивната листа и, адекватно на тоа, нејзината правилна примена во праксата во согласност со регулативата за остварување на права од задолжителното здравствено осигурување.

Во согласност со модерната информатичка технологија и техники кои се на располагање, со цел за олеснување и целосна имплементација и контрола на имплементацијата на Позитивната листа во

праксата и секојдневното работење во сите здравствени установи кои имаат договор со ФЗОМ, а особено здравствените установи во примарната здравствена заштита (ординации и аптеки), Фондот подготви и објави на својата веб-страна електронски преглед за сите лекови од примарната позитивна листа со утврдена референтна цена кои можат да се подигнат на рецепт на товар на Фондот во ПЗУ аптеките кои имаат договор со ФЗОМ.



Овој преглед всушност е позитивен одговор и излегување во пресрет на потребите за кои во изминатиот период беа упатени барања до Фондот од страна на фармацевтите, а и други здравствени работници. Прегледот е изработен на начин потврден од програмери кои работат на софтверски решенија и истиот може за многу кратко време да се имплементира во компјутерските програми на ординации и аптеки. На тој начин, работењето во тие здравствени установи значително ќе се олесни и ќе се подобри нивното работење според законските прописи. Во прегледот се

дадени режими на пропишување на лековите од примарната Позитивна листа и индикации/дијагнози за определени лекови по шифра од Меѓународната класификација на болести (МКБ-10) за кои лекови описно се наведени ограничувања во Позитивната листа во делот на индикациите за кои Фондот надоместува средства.



Сите информации за лековите од Листата на лекови кои паѓаат на товар на ФЗОМ се транспарентно објавени и лесно достапни преку веб страната на Фондот за здравствено осигурување на Македонија ([www.fzo.org.mk](http://www.fzo.org.mk)), каде е објавен и прегледот за МКБ-10 шифри и режими за лекови на рецепт од позитивната листа. Напоменуваме дека нема никакви новини по однос и на досега важечките индикации и режими на пропишување на лекови на рецепт на товар на Фондот. За секоја настаната измена во прописите Фондот навремено ги информира сите засегнати страни.

Фондот за здравствено осигурување на Македонија посветено работи со цел за унапредување на работењето и остварување на правата на осигурениците согласно

законските прописи. Напомена: Електронската автоматска контрола на шифрите по МКБ-10 класификација во априлските фактури ќе се врши почнувајќи од 01 мај 2014. Дотогаш контролата ќе се врши како досега.

Сите лекари кои пропишуват лекови на рецепт на товар на Фондот, задолжително да ги почитуваат правилата и прописите за пропишување на лекови.

### 3. Дијализни третмани – новини во обезбедување на здравствени услуги од областа на дијализата

Во Република Македонија, започнувајќи од 15 февруари 2014 година се воспоставува јавно приватно партнерство во специјалистичко-консултативната здравствена заштита за здравствената дејност дијализа. Јавното приватно партнерство се однесува на центрите за дијализа кои беа во состав на јавните здравствени установи во кои се вршеа дијализни третмани на осигурените лица со хронична бубрежна инсуфициенца, а кои се трансформираа во нови приватни правни субјекти со договор за доделување на лиценца за вршење на овој вид на здравствена заштита во Мрежата на здравствени установи (договор за лиценца).



Во првата фаза договор за лиценца од страна на Министерството за здравство има добиена Приватна здравствена установа “ ДИАМЕД МАКЕДОНИЈА” со седиште во Скопје, со важност од 15 февруари 2014 година.

Лиценцата за вршење на здравствена дејност - дијализа се однесува на специјалистичко-консултативна здравствена заштита која ја опфаќа дијализата на секундарно ниво за населението во Република Македонија, односно за пациентите кои се третираат со дијализа, во 9 (девет ) организациони единици.

Организационите единици во состав на ПЗУ ДИАМЕД МАКЕДОНИЈА се поранешните центри за дијализа од јавните здравствени установи и тоа од;

1. Скопје- ЈЗУ УК за нефрологија - центарот во Чаир
2. Скопје - ЈЗУ Здравствена станица Железара;
3. Штип – ЈЗУ Клиничка болница Штип;
4. Куманово-ЈЗУ Општа болница Куманово;

5. Гевгелија- ЈЗУ Општа болница Гевгелија;
6. Кочани –ЈЗУ Општа болница Кочани;
7. Струмица- ЈЗУ Општа болница Струмица;
8. Крива Паланка- ЈЗУ Здравствен дом Крива Паланка и
9. Делчево – ЈЗУ Здравствен дом Делчево.

Со новата приватна здравствена установа која има добиено лиценца за вршење на овој вид на здравствени услуги, согласно законската регулатива, Фондот има склучено договор за пружање и плаќање здравствени услуги за вршење на хемодијализен третман во специјалистичко-консултативната здравствена заштита.

Со договорот кој е во важност од 15 февруари 2014 година до заклучно 2018 година, се регулираат односите меѓу Фондот и здравствената установа во мрежата на здравствени установи за обезбедување и извршување на здравствени услуги на осигурените лица за вршење на хемодијализен третман со вклучени специјалистичко-консултативни здравствени услуги согласно Упатството за начинот на вршење на здравствената дејност која се однесува на лекувањето со дијализа за населението во Република Македонија.

Висината на вкупниот надоместок (како максимален надоместок) е утврдена со Одлука на Управниот одбор на Фондот согласно

Правилникот, во зависност од средствата во буџетот на Фондот утврдени за таа намена и се смета како договорен износ за специјалистичко – консултативни здравствени услуги за дејноста хемодијализа за која се склучува договорот.

Во вкупниот надоместок на здравствената установа се опфатени сите потребни трошоци како и трошоци за лекови, медицински и друг потрошен материјал потребен за целосно извршување на здравствената услуга и трошоци за превоз на осигурените лица.

Вкупен износ на договорен надоместок е утврден за периодот од 15 февруари до 31.12.2014 година во износ од околу 400 милиони денари (393.527.171 денар) и се однесува за обезбедени пакети за дијализни третмани согласно медицината базирана на докази за околу 570 осигурени лица.

Здравствената установа е должна на осигурените лица да им пружа целосна, квалитетна, навремена, економична, ефективна и ефикасна здравствена заштита - хемодијализен третман, во согласност со одредбите на Законот за здравствена заштита, Законот за здравствено осигурување и другата законска регулатива.



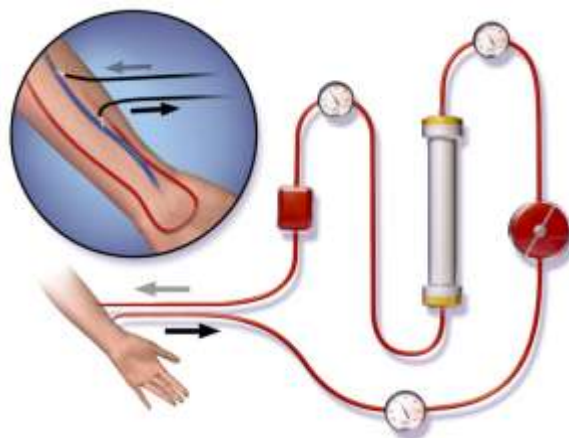
Во пакетот на здравствени услуги се содржани покрај хемодијализен третман и задолжителните дијагностички испитувања дефинирани во Упатството за дијализа - месечни, тромесечни, шестомесечни и годишни дијагностички испитувања согласно Упатството за дијализа како и патни трошоци до и од центарот за дијализа. Фондот за овој пакет на здравствени услуги има утврдено референтна цена во износ од 5.400 денари која е во примена од јануари 2014 година.

Во насока на унапредување и обезбедување на поквалитетни услуги од областа на дијализните третмани Фондот ќе се залага за целосно почитување на донесените упатства за дијализа (протоколи) со нивно следење и контрола.

Во таа смисла, се воведуваат задолжителни извештаи во пишана, но и електронска форма преку информатичка поврзаност со здравствената установа, за следење на спроведување на протоколите, но и на резултатите од дијагностичките иследувања заради согледување на здравствената состојба на осигурените лица кои се третираат со дијализа.

Како новина која за првпат се воведува во обезбедувањето на здравствени услуги од областа на дијализните третмани за осигурените лица е унапредување на квалитетот на услугите со создавање на подобри услови за вршење на дијализа и особено со следење и контрола на квалитет преку воведување на европски индикатори кои на Фондот ќе му бидат достапни во секое време со воспоставување на електронски начин на следење на истите.

Имено, за следење на успешноста на работењето во здравствената установа по квартали ќе се користат индикаторите за квалитет согласно европските протоколи за добра медицинска пракса за хемодијализа (European Best Practice Guidelines for Haemodialysis). Начинот на следењето на успешноста на работењето на здравствена установа ќе се врши согласно упатството на Фондот.



Се надеваме дека создавањето на новите посовремени услови за вршење на дијализни



третмани како и следењето на остварувањето на упатствата за медицина базирана на докази и особено следењето на резултатите од извршената работа во новата приватната здравствената установа за дијализа, ќе

#### 4. Електронски услуги за фирмите

Од 01 февруари 2014 година сите фирми задолжително ќе треба да ги користат електронските услуги - пријава и одјава на здравствено осигурување преку веб порталот на Фондот.



75.000 фирми досега требаше за пријави и одјави на здравствено осигурување за своите вработени и за членовите на нивните семејства да доаѓаат лично секој месец во подрачните служби на Фондот за здравствено осигурување. Во декември 2013 година фирмите реализирале 15.000 посети во подрачните служби на Фондот.

Од декември 2013 година Фондот пробно започна со електронски услуги за пријава и одјава за здравствено осигурување за сите фирми - обврзници за пресметка и уплата за придонеси. Се овозможи пријава на здравствено осигурување преку веб порталот на Фондот за здравствено осигурување (<https://portal.fzo.org.mk>).

допринесат за развојот, унапредувањето поквалитетни здравствени услуги за нашите осигуреници за кои им е неопходен овој вид на услуги.

Постапката за користење на е-услугите е едноставна. Фирмите треба да овластат лице или сметководител (сметководствена компанија) кои ќе ги спроведуваат електронските пријави во здравственото осигурување. Фирмите кои имаат потреба од пријавување и одјавување, наместо да одат во подрачните служби на Фондот за било која промена на нивни вработен сега тоа може да го направат електронски, за 30 секунди, без притоа да ги носат здравствените легитимации на заверка во подрачните служби во Фондот. Овластеното лице потребно е да има активна електронска здравствена картичка и читач за картичка и да има креирано профил на веб порталот на ФЗОМ (за што исто има корисничко упатство на веб страницата на Фондот [www.fzo.org.mk](http://www.fzo.org.mk)).

Апелираме фирмите побрзо да овластат лице за да можат активно да ги користат електронските услуги, со што се заштедува време, пари, хартија, а станува непотребно одењето во подрачните служби на Фондот. Имено, со оваа новина во ФЗОМ ќе се одбегнат 180.000 посети годишно од страна на овластени лица од фирмите во Република

Македонија кои доаѓаа во подрачните служби на Фондот, а сега овие услуги ги добиваат електронски, преку компјутер во своја канцеларија.

ФЗОМ најавува постепено затворање на шалтерите за фирми, поради е-услугите што ги овозможува.

## ОБУКИ

### 5. Обуки за новиот начин на доставување на електронски фактури преку веб порталот на Фондот

#### ЗА АПТЕКИ

На почетокот на 2014 година како новина во работењето, Фондот за здравствено осигурување на Македонија го воведо веб-порталот за поднесување на електронските фајлови од ПЗУ аптеките за реализирани рецепти. Со цел воведување на новините и продолжување на добрата соработката меѓу Фондот и ПЗУ аптеките кои имаат договор со Фондот, беше потребно одржување на обуки за овластените лица од ПЗУ аптеките за користење на веб-порталот.



ФЗОМ сака да информира дека за оваа намена во тек се обуки за заинтересираните фирми за користење на електронските услуги на Фондот кои може да се обратат на [helpdesk@fzo.org.mk](mailto:helpdesk@fzo.org.mk).

Обуките беа одржани во 7 градови во РМ, од страна на претставници од секторот за фармација од ФЗОМ за сите овластени лица за достава на електронски фактури преку веб порталот на Фондот од ПЗУ Аптеки. Обуките се одржаа регионално и тоа во Штип, Куманово, Битола, Велес, Охрид, Тетово и Скопје.

На почетокот на обуките беше даден вовед за целта на обуките, предусловите за доставување на електронски фајлови преку веб-порталот на ФЗОМ и предноста на овој начин на доставување на електронските фајлови. Најпозитивно од присутните беше оценето вршењето на позадинска автоматска обработка на фајловите, објаснување на приказите за изгенерираните електронски фактури (од прикачените фајлови), прегледите на валидните и невалидните рецепти,

можноста за корекција на технички грешки во електронските фајлови, електронско потпишување на изгенерираните електронски фактури и нивно праќање до ФЗОМ.

Беше објаснето дека едно лице може да биде овластено за повеќе работни единици ПЗУ аптеките и може да доставува електронски фајлови преку web-порталот на ФЗОМ за повеќе работни единици кои се наоѓаат во различни градови.

На обуките беше одржана видео презентација со детално објаснување на сите чекори при доставувањето на електронските фајлови за реализирани рецепти од страна на ПЗУ аптеки со договор со Фондот.

Рекапитуларот, фактурите и спецификациите се печатат, по електронското потпишување, од web-порталот на ФЗОМ. Постапката на доставување на пишаната документација до надлежните Подрачни служби на Фондот останува иста.

По презентацијата за доставување на електронски фајлови од страна на ПЗУ аптеките преку web-порталот, од страна на претставници на секторот за правни работи беше одржана презентација за доставување на известувања или потребни документи за склучување на анекси со Фондот.

# E-f@ktura



Самите обуки беа можност за дискусија за многу проблеми и прашања со кои се среќаваат аптеките во нивната секојдневна работа. Дел од прашањата беа одговорени на аптеките веднаш а дел останаа да се одговорот на ПЗУ Аптеките дополнително.

Фондот продолжува со конструктивна и позитивна соработка со фармацевтите и Фармацевтска Комора на Македонија и континуирано правиме напори за подобрување на работењето и подобра контрола и примена на законските прописи со крајна цел задоволување на потребите на осигурениците на Фондот за лекови на рецепт од Позитивната листа согласно важечката регулатива.

На обуките беше повторно укажано за донесената Одлуката на УО на Фондот во врска со одложување на роковите за доставување на електронска фактура за извршени здравствени услуги од здравствени установи кои имаат склучено договор со Фондот за 2014 година. Електронските фактури за извршени здравствени услуги за месец јануари, февруари и март 2014 година, преку

веб порталот на Фондот, здравствените установи ќе може да ги доставуваат од месец февруари заклучно со 30 мај 2014 година.



### ЗА МАТИЧНИ ЛЕКАРИ



Обуките за избраните лекари - општа медицина, општа стоматологија и гинекологија беа одржани во 16 градови во РМ, од страна на Раководителот на сектор контрола од ФЗОМ заедно со претставници од правниот сектор за сите овластени лица за достава на

електронски фактури преку веб порталот на Фондот од здравствената установа.

Обуките се одржаа регионално и тоа во Скопје, Тетово, Гостивар, Струга, Охрид, Битола, Кичево, Прилеп, Гевгелија, Струмица, Велес, Кавадарци, Куманово, Штип, Кочани и Делчево.

Фондот за здравствено осигурување на Македонија ја продолжува својата агенда на целосна посветеност на работата на избраните лекари/здравствените установи се со цел на подигнување на квалитетот на здравствените услуги на повисоко ниво.

## 6. Резиме на работењето на сектор контрола за 2013

Во период од јануари до декември 2013 година извршени се вкупно 444 контроли во Сектор контрола и тоа одделение за контрола 190, одделение за мобилна и дежурна контрола 224 и одделение за внатрешна контрола 30 и 4934 контроли во подрачните служби на ФЗО или вкупно 5378.



### *Оддел за примарна здравствена заштита*

Одделот за примарна здравствена заштита (ПЗЗ) извршил 53 контроли од кои:

- 30 се поради претставка од трето лице,
- 12 поради контрола на ИЛ-1 образец,
- 3 поради приговор доставен од страна на ПЗУ,
- 7 се во рамките на редовните контроли во ПЗЗ
- 1 контрола по барање на директор
- 11 контроли за пропишување на лекови.

### *Оддел за специјалистичко консултативна здравствена заштита*

Одделот за специјалистичко консултативна здравствена заштита (СКЗЗ) извршил 32 контроли во текот на 2013 година, од кои:

- 22 по претставка од трето лице,
- 11 по останатите основи.



### **Извршени контроли по нивоа на здравствена заштита од страна на овластените лица за контрола на подрачните служби на ФЗОМ**

Во периодот од 01.01. до 31.12.2013 година од страна на овластените лица за контрола од Подрачните служби на Фондот за здравствено осигурување на Македонија извршени се вкупно 4578 контроли, од кои 4048 контроли на здравствени установи од примарна здравствена заштита и 530 контроли на здравствени установи од специјалистичко консултативна здравствена заштита.

### *Оддел за болничка здравствена заштита*

Одделот за болничка здравствена заштита (БЗЗ) изврши вкупно 93 контроли во период од 01.01.2013 до 31.12.2013 година. Распределбата на извршените контроли е

прикажана во следниве табеларни прикази (табела 7, 8 и 9).

**Приказ на контролите во болнички установи од болничка здравствена заштита –Сектор за контрола, централна служба на ФЗОМ, во јавни и приватни здравствени установи**

Основ за контрола на болничка здравствена заштита	Број на контроли	Застапеност во % во однос на вкупен број
ДСГ контроли	25	26,9%
Контроли за вид и обем на здравствени услуги	31	33,3%
Контроли по претставки	37	39,8%
<b>ВКУПНО</b>	<b>93</b>	<b>100%</b>

**Најчесто констатирани неправилности во примарна здравствена заштита**

- Неуредно водење на медицинска евиденција (здравствен картон, амбулантски дневник и компјутерска евиденција),
- Некомплетна задолжителна и/или ургентна ампуларна терапија и боца за кислород,
- Наплата на осигурените лица партиципација спротивно Одлуката за утврдување на висината на учеството на осигурените лица во вкупните трошоци на здравствените услуги и лековите,
- Наплатување на дополнителни средства од осигурените лица,
- Неправилност во врска со изборот на матичен лекар,

- Здравствената установа не обезбедува континуирана здравствена заштита, односно избраниот лекар работи во иста смена со неговата замена,
- Пружање и наплата на здравствени услуги од страна на доктор специјалист во просториите на ПЗУ од примарна здравствена заштита,
- Користење на факсимил на лекар кој има Договор со ФЗОМ од страна на неовластено лице.

**Најчесто констатирани неправилности во специјалистичко консултативна здравствена заштита**



- Неуредно водење на медицинска евиденција (здравствен картон, амбулантски дневник и компјутерска евиденција);
- Наплата на осигурените лица партиципација спротивно Одлуката за утврдување на висината на учеството на осигурените лица во вкупните трошоци на здравствените услуги и лековите, односно наплатување на дополнителни средства на осигурените лица;
- Непочитување на Упатството за фактурирање на здравствени услуги (несоодветен избор на пакет);
- Злоупотреба на факсимил.
- Непочитување на одредбата од Договорот;
- Пропишување на потврда за ортопедско и друго помагало која не е во согласност на одредбите од Правилникот за индикации за остварување на право на ортопедски помагала.

**Најчесто констатирани неправилности во болничка здравствена заштита**

- Претставки од осигуреници со барање за рефундација на погрешно наплатена партиципација во Јавна здравствена установа добиена со погрешно ДСГ кодирање.
- Правилна имплементација на ДСГ методологијата за кодирање во Јавните здравствени установи.
- Наплатена услуга која не е во склоп на ДСГ методологијата за кодирање и истата е наплатена приватно.
- Контроли по вид и обем на здравствени услуги со неисполнет договорен план за вид и обем.
- Наплата на издавање на медицинска документација( конзилијарно мислење)
- Погрешно кодирање на осигуреник со двојно наплаќање, односно наплатена здравствена услуга приватно, но и партиципација според ДСГ фактура.



#### **АКТИВНОСТИ НА ОДДЕЛЕНИЕТО ЗА МОБИЛНА И ДЕЖУРНА КОНТРОЛА ПРИ СЕКТОРОТ ЗА КОНТРОЛА НА ФЗОМ ВО 2013 ГОДИНА**

За периодот јануари - декември 2013 година од страна на Одделението за мобилна и

дежурна контрола извршени се вкупно 224 контроли, и тоа:

- 122 Контроли на постапката за издавање на извештај за привремена спреченост за работа (боледување);
- 47 Контроли во Лекарските комисии на Фондот на издадена оценка за привремена спреченост за работа и мислење за остварување на други права ;
- 54 Мобилни контроли во здравствени установи по претставка на осигуреници и сознанија за неправилности во работењето;
- 1 Контрола во ЈЗУ универзитетски клиника во врска со рефундација на медицински потрошен материјал.

### 1 Контроли на боледувања

Извршени се вкупно 155 контроли на боледувања, од кои 122 контроли во здравствени установи и 33 контроли во лекарските комисии на Фондот.

Контроли на боледувања во здравствени установи:

- 88 контроли кај избраниот лекар во ординациите од примарна здравствена заштита (општа медицина, гинекологија и педијатрија);
- 34 контроли во специјалистичко консултативни и болнички јавни здравствени установи.

При извршените контроли констатирани се следните неправилности:

- Неуредна евиденција во медицинската документација;
- Не исполнети дијагностички постапки и незапазување на временската рамка согласно Критериумите за дијагностички постапки и оцена на привремена спреченост за работа.

Следи табеларен приказ на бројот на извршени контроли со констатирани неправилности:

### Контроли во лекарските комисии на Фондот:

Извршени се 47 контроли во лекарските комисии на Фондот за оценка за привремена спреченост за работа, мислење за остварување на право на ортопедско помагало и мислење за остварување на право за рехабилитација, при што се констатирани неправилности во 26 случаи и тоа:

- во 13 случаи на контрола на боледувања не е запазена временската рамка согласно Критериумите за дијагностички постапки и оцена на привремена спреченост за работа;
- во 4 случаи на контрола на боледувања не се исполнети дијагностичките постапки согласно Критериумите за дијагностички постапки и оцена на привремена спреченост за работа;



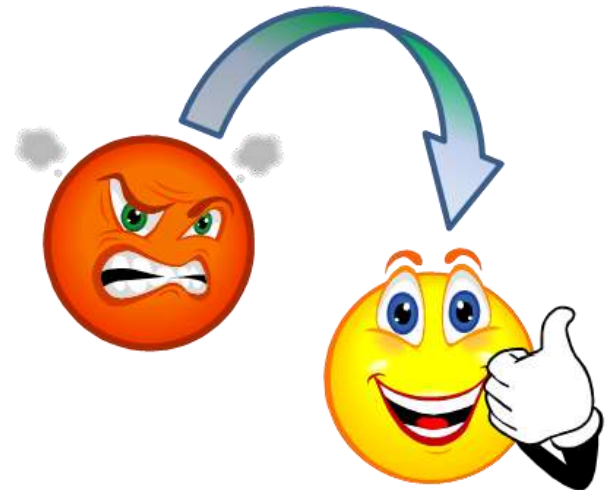
- во 1 случаи на контрола на боледување истото е издадено ретроградно.
- во 5 случај на контрола на давање на мислење за потреба од ортопедско помагало утврдено е непочитување на одредбите од Правилникот за индикациите за остварување на право на ортопедски и други помагала.
- во 3 случаи на контрола на давање на мислење за продолжено болничко лекување утврдено е неуредна евиденција и непочитување на одредбите од Правилникот за содржината и начинот на остварување на правата и обврските од здравствено осигурување правото на специјализирана медицинска рехабилитација



### Контроли на оцена на привремена спреченост за работа (боледување) во Подрачните служби на Фондот

За периодот јануари – декември 2013 година од страна на Подрачните служби на Фондот извршени се 90 контроли на оцена на привремена спреченост за работа (боледување).

### 2 Мобилни контроли во здравствени установи извршени по претставка на осигуреници и по сознанија за неправилности во работењето



За период од 01.01.2013 - 31.12.2013 година од страна на Одделението за мобилна и дежурна контрола извршени се 54 мобилни контроли во здравствени установи од примарната и специјалистичко-консултативната здравствена заштита.

По извршените контроли генерално се утврдени следните констатации :

- Здравствената установа при давањето на здравствени услуги на осигуреникот наплатила дополнителни средства, спротивно на одредбите од Правилникот за содржината и начинот на остварувањето на правата и обврските од задолжителното здравствено осигурување;
- Наплата на осигурените лица партиципација спротивно Одлуката за

утврдување на висината на учеството на осигурените лица во вкупните трошоци на здравствените услуги и лековите;

- Здравствената установа не поседува комплетна задолжителна ампуларна терапија и комплетна ампуларна терапија за ургентни состојби;
- Избраниот лекар не го почитува упатството и начинот на упатување на осигурениците;
- Неуредно е водена евиденцијата на пружените здравствени услуги во медицинската документација (здравствен картон, амбулантски дневник, компјутерска евиденција);
- Избраниот лекар не го почитува режимот на пропишување на лекови.
- Во здравствената установа неовластено лице го користи факсимилот на избраниот доктор.

#### **Мобилни контроли во ЈЗУ Универзитетски клиници во врска со рефундација на медицински потрошен материјално доставени барања од Подрачните служби**

Во периодот јануари - декември 2013 година извршена е 1 контрола во ЈЗУ Универзитетски клиници со увид во евиденцијата на медицинската документација. Контролата е извршена по барање од Подрачните служби на Фондот, а во врска со рефундација на средства за медицински потрошен материјал. Со контролата е направен увид во медицинската документација за пружените здравствени услуги при кои се користени

инпланти и медицински потрошен материјали набавени од осигурениците со сопствени средства и за истите е барано повраток на средствата од страна на осигурениците.

#### **АКТИВНОСТИ НА ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ВНАТРЕШНА КОНТРОЛА**

Во периодот 01.01. до 31.12.2013 година од страна на одделението за внатрешна контрола се извршени вкупно 30 контроли.



## 7. Отварање на истурен шалтер во општина Илинден

Директорката на Фондот за здравствено осигурување, м-р Маја Парнарџиева Змејкова беше во работна посета на својата веќе отворена истурена канцеларија во општина Илинден, при што оствари и среба со градоначалникот на општина Илинден, Жика Стојановски. Канцеларијата е отворена веќе 2 недели и сместена е во просториите на општина Илинден. Истурената канцеларија е отворена секој работен ден од од 08:30 до 16:30 часот.

**Територија која ја опфаќа истурената канцеларија е следнава:**

Општина Илинден во која влегуваат селата: Ајватовци, Бујковци, Бунарџик, Бучинци, Дељадровци, Илинден, Кадино, Марино, Миладиновци, Мралино, Мршевци и Текија

**Напомена: Користењето на услугите е флексибилно односно било кој граѓанин или здравствени установи од Скопје може да**

**биде услужен во оваа канцеларија независно каде живее, работи.**



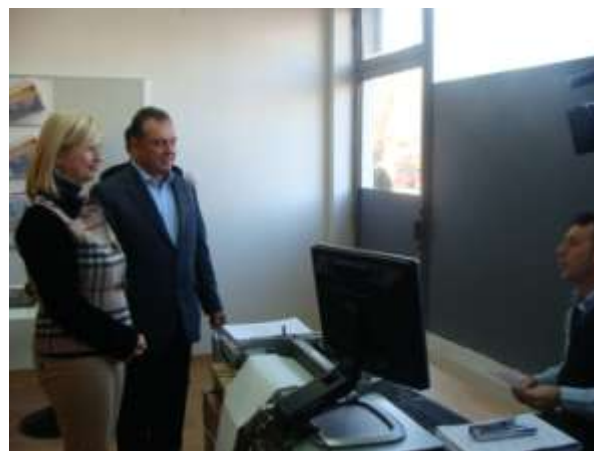
**Услуги во истурената канцеларија**

ФЗОМ за своите осигуреници и за фирмите ги обезбедува следните 7 процеси, односно 7 услуги, кои се воедно и најфреквентните. Шалтерските услуги кои ПС Скопје ги обезбедува на осигурениците, а кои ќе бидат обезбедени во истурената канцеларија во Илинден се следниве:

Процес/Услуга	Опфат
1. Пријави - одјави	Сите пријави - одјави на територијата која ја покриваат истурените шалтери. Пријавите и одјавите (ЗО 1 обрасци) во здравствено осигурување ќе може да се остваруваат во овие канцеларии
2. Прием на барање за издавање на ЕЗК	Поднесување на барање за издавање на ЕЗК и проверка на статус на ЕЗК
3. Пререгистрација	Пререгистрација на неосигурани лица
4. Прием на ИЛ обрасци	Пријава/одјава на ИЛ обрасци за сите избрани лекари кои се наоѓаат на територијата која ја покриваат истурените шалтери

5. Печатење на сини картони	Печатење на сини картони
6. Доставување на декларации	Доставување на декларации за индивидуални земјоделци
7. Проверка на статус на ЕЗК	Проверка на статус на изработка на електронска здравствена картичка

Фондот за здравствено осигурање на Македонија во општина Илинден овозможува за осигурениците од една страна да се растерети гужвата во подрачната служба Скопје на Фондот, а од друга страна да се скрати непотребното губење на време на **630 фирми** и на **16.000 жители** кои патуваат од наведените локации до центарот на градот за да ги остварат своите права и правата на своите вработени од областа на здравственото осигурување.



Фондот за здравствено осигурување на Македонија посветено работи да биде поблизок до своите осигуреници и да им овозможува полесно остварување на своите права.

## 8. Отварање на истурен шалтер во општина Шуто Оризари

Директорката на Фондот за здравствено осигурување, м-р Маја Парнарџиева Змејкова беше во работна посета на истурената канцеларија на ФЗОМ во општина Шуто Оризари. Канцеларијата е сместена во просториите на зградата на Поликлиниката Шуто Оризари и е отворена секој работен ден од од 07:30 до 15:30 часот.

**Територија која ја опфаќа истурената канцеларија е следнава:**

Општина Шуто Оризари во која влегуваат селата горно и долно Оризари

**Напомена: Користењето на услугите е флексибилно, односно било кој граѓанин или здравствени установи од Скопје може да**

**биде услужен во овие канцеларии независно каде живее, работи.**

### Услуги

ФЗОМ за своите осигуреници и за фирмите ги обезбедува следните 4 процеси, односно 4

услуги, кои се воедно и најфреквентните. Шалтерските услуги кои ПС Скопје ги обезбедува на осигурениците а кои ќе бидат обезбедени во истурената канцеларија во Шуто Оризари се следниве:

		<i>Опфат – Шуто Оризари</i>
1.	Прием на барање за издавање на ЕЗК	Поднесување на барање за издавање на ЕЗК и проверка на статус на ЕЗК
2.	Пререгистрација	Пререгистрација на неосигурани лица
3.	Прием на ИЛ обрасци	Пријава/одјава на ИЛ обрасци за сите избрани лекари кои се наоѓаат на територијата која ја покриваат истурените шалтери
4.	Печатење на сини картони	Печатење на сини картони

Фондот за здравствено осигурување на Македонија во општина Шуто Оризари овозможува за осигурениците од една страна да се растерети гужвата во подрачната служба Скопје на Фондот, а од друга страна да се скрати непотребното губење на време на 270 фирми и 17.300 осигуреници, како и на на 14 матични лекари и 4 стоматолози, кои патуваат од наведените локации до центарот на градот за да ги остварат своите права и правата на своите вработени од областа на здравственото осигурување.



Фондот за здравствено осигурување на Македонија посветено работи да биде поблизок до своите осигуреници и да им овозможува полесно остварување на своите права.

## 9. Отварање на истурен шалтер во општина Боговиње

Директорот на Фондот за здравствено осигурување, Џемали Мехазли беше во работна посета на својата веќе отворена истурена канцеларија во општина Боговиње, при што оствари и среба со градоначалникот на општина Боговиње, Хазби Идризи. Директорот Мехазли изрази благодарност до градоначалникот Идризи за отстапената просторија каде е сместена истурената канцеларија. Канцеларијата на ФЗОМ е отворена веќе 20 дена, сместена е во просториите на поранешната општинска зграда во село Камењане и отворена е секој работен ден од од 07:30 до 15:30 часот.

### Територија која ја опфаќа истурената канцеларија е следнава:

Општина Боговиње во која влегуваат селата: Боговиње, Горно Палчиште, Горно Седларце, Долно Палчиште, Пирок, Жеровјане, Новаќе,

Ново село, Раковец, Синичане, Камењане, Калник, Селца Кеч и Јеловјане.



### Услуги во истурената канцеларија

ФЗОМ за своите осигуреници и за фирмите ги обезбедува следните 6 процеси, односно 6 услуги, кои се воедно и најфреквентните. Шалтерските услуги кои ФЗОМ ги обезбедува на осигурениците, а кои ќе бидат обезбедени во истурената канцеларија во Боговиње се следниве:

Процес/Услуга	Опфат
1. Пријави - одјави	Сите пријави - одјави на територијата која ја покриваат истурените шалтери. Пријавите и одјавите (ЗО 1 обрасци) во здравствено осигурување ќе може да се остваруваат во овие канцеларии
2. Прием на барање за издавање на ЕЗК	Поднесување на барање за издавање на ЕЗК и проверка на статус на ЕЗК
3. Пререгистрација	Пререгистрација на неосигурани лица
4. Прием на ИЛ обрасци	Пријава/одјава на ИЛ обрасци за сите избрани лекари кои се наоѓаат на територијата која ја покриваат истурените шалтери

**5. Печатење на сини картони****Печатење на сини картони****6. Проверка на статус на ЕЗК****Проверка на статус на изработка на електронска здравствена картичка**

Фондот за здравствено осигурување на Македонија во општина Боговиње овозможува за осигурениците од една страна да се растерети гужвата, а од друга страна да се скрати непотребното губење на време **30.000 жители** кои патуваат од наведените локации до најблиската подрачна служба на ФЗОМ за да ги остварат своите права и правата на своите вработени од областа на здравственото осигурување.

Фондот за здравствено осигурување на Македонија посветено работи да биде поблизок до своите осигуреници и да им овозможува полесно остварување на своите права.

## 10. Едукативни работилници на ФЗОМ во соработка со Сојузот на пензионери и Црвениот Крст

На 21 февруари се одржа првата од четиринаесетте работилници наменети за пензионерите за едукација на нивите права од здравствено осигурување како и едукација за определени здравствени програми кои ги финансира ФЗОМ. Едукативните работилници се организираат во соработка на Црвениот Крст на Македонија и Сојузот на здруженија на пензионери.

На работилница поздравен говор имаа м-р Маја Парнарџиева Змејкова, директор на ФЗОМ, г. Драги Аргировски, претседател на сојуз на здруженија на пензионери и Сузана Тунева Пауновска од Црвениот Крст.

За едукација на пензионерите за прашања од здравственото осигурување своја презентација

имаше Даниела Јовчевска Ѓуровска, директор на правен сектор во ФЗОМ, а за превенција на здравјето своја презентација имаше д-р Ана Петрова, советник на директорот на ФЗОМ.



Овие едукативни работилници имаат за цел да го зголемат нивото на информираност на пензионерите за своите права од здравствено осигурување како и за превенција на

своето здравје за 3-те најчести незаразни заболувања (кардиолошки, нефролошки заболувања и дијабет).





## ПОСЕТИ

### 11.Посета на Гостивар

Дистрибуција на електронските здравствени картички, стимулациите за матичните лекари, матични гинеколози и руралните лекари беа тема на средбата на директорот на Фондот за здравствено осигурување на Македонија Џемали Мехазии со градоначалникот на Гостивар, Невзат Бејта.



Фондот за здравствено осигурување на Македонија во континуитет работи на

На состанокот директорот Мехазии од прва рака го информира градоначалникот Бејта за сите новини во работењето на Фондот за здравствено осигурување на Македонија, ставајќи акцент на активностите што во овој период се најактуелни.

Беше искажано взаемно задоволство од досегашната соработка, при што градоначалникот Бејта упати благодарност до директорот Мехазии за времето одвоено да го посети Гостивар и да види како таму во практиката ФЗОМ ги извршува своите секојдневни активности во служба на осигурените лица.

подобрување на квалитетот на услугите кои ги обезбедува за осигурениците.

## 12. Одбележување на светскиот Ден на ретки болести – 28 февруар 2014 – учество на директорката на ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева Змејкова

Директорката на ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева Змејкова учествуваше на трибината по повод одбележување на Денот на ретки болести што ја организираше Здружението на граѓани за ретки болести „Живот со предизвици-Битола“.



Весна Алексовска, претседател на здружението, кое има 70 пациенти со над 17 различни ретки болести, рече дека тие имаат различни потреби во однос на третман и грижа за обезбедување подобар квалитет на живот.

- Потребни се заеднички напори на министерствата за здравство и за труд и социјална политика и на Фондот за здравствено осигурување и заедно со пациентите, здруженијата, докторите и истражувачите од МАНУ да се решат проблемите, рече Алексовска.

Таа посочи дека сакаат да направат Национална стратегија на која работат и се консултираат со европските земји, како и

Национален план за ретки болести во Македонија, кој ќе се имплементира во наредните пет до десет години.

Изрази задоволство што Фондот за здравствено осигурување и Министерството за здравство ги почнаа првите чекори кон обезбедување третман за пациентите. - Го одбележуваме овој ден со цел да ја подигнеме јавната свест за предизвиците со кои се соочуваат пациентите со ретки болести, додаде Алексовска.



Мери Џо Волерс, сопруга на американскиот амбасадор и почесен член на Здружението, истакна дека само со заеднички напори од сите страни ќе може да се постигне подобар квалитет на живот за пациентите со ретки болести и нивните семејства.

Директорката на Фондот за здравствено осигурување на Македонија, м-р Маја Парнарџиева Змејкова истакна дека во изминатите години многу е направено за одредени групи ретки болести, но оти

останува уште еден дел, за оние кои бараат ортопедски помагала, суплементи за исхрана и за лекови.

- Една од најголемите и најмаргинални групи се децата со цистична фиброза и со хормон за раст. Заедно со здруженијата на пациенти и со Детската клиника направивме проект за условни или наменски буџети со кои им се гарантира на тие сто дечиња со едната болест и сто со другата дека задолжително редовно ќе примаат таква терапија. Тоа веќе се случува трета година по ред, рече Парнарџиева Змејкова.

Според неа, ова е само еден пример со кој Фондот покажува дека ги слуша маките на семејствата во кои има ретки болести и се обидува постепено да ги надминува.

Таа информира дека безглутенското брашно е на листата на ФЗОМ, го користат заболени од ретки болести, а од овој месец е воведено како право и за оние пациенти кои имаат PЕТ синдром. Исто така, воведено е и безпротеинско брашно и млеко за пациентите со болеста Фенилкетонурија.

Парнарџиева Змејкова додаде дека Програмата за ретки болести од страна на Владата првпат е воспоставена во 2009 година, а постепено се прави и евиденција или статистика за бројот на заболени и од кои болести.



